

le d v a vix pišete sami: cf. *jedva*, *quod fortasse pendet a pron. i et językū*, *quod cum liz lat. lingere cognatum putamus?* — *Lobyzati* cf. *ljubiti amare, osculari*; scr. *lahb*prehendere addito *sibilo*, *lubh* cupere. — *Bela Ljubljana* pa se mi je tolikanj priljubila, da jo čem, razlagajte jej ime kakor koli, pisati vedno *Ljubljana*, če je tudi precej že osivela.

Lovū.

O. *Lovū venatio, piscatio, lovū loviti, na lovēhu; lovīci, lovīcij venator.*

S. Pa imate tudi *lovlja*, *lovitva*, *loviteljstvo venatio*, *lovitelj*, *lovljenina praeda*; *lovīnikū-nica*; serb. *lovnja*. *Nsl. lavkati* t. j. *pabirkati* ali *paperkovati*; *hrov. lanuti vjeti in zalajati*; *rus. lovkij* t. j. *ročen* (*behend, gewandt*).

Loza.

O. *Stsl. palmes, vitis arbori applicata, lozije, lozinije palmites, sarmenta.*

S. *Nsl. je loza vitis ters, lozje tersje*, pa tudi po *Dolenskem* in *Notranjskem silva log* (*prim. lozar-logar, Förster*).

P a š n i k.

Učitelj naj pazi, da se mladost ne popači, in da se ne pogubijo leta, v katerih se za človeški blagor dá veliko storiti. Učitelj naj pa tudi pazi, da sam mladine ne popači. *Sv. Križostom* pravi: „Više cenim tistega, ki je zmožen odgojevati serca otrok, kakor vsakega slikarja in podobarja in više kakor vsakega umetnika“. Lahko je učitelj sam kriv, da se otroci privadijo mnogoterih napāk, namreč: 1. lažnjivosti, ako jim obljubi, pa obljube ne dopolni; 2. besedljivosti, ako jim pusti jezlati in jezik iztegovati in se izgovarjati na mesto vbogati; 3. mlačnosti, ako jim preveč na enkrat naloži, in jih neprenehoma kara; če jim nič ne reče, ako ravno ne storijo, kar jim je ukazal narediti; 4. nezarobljenosti; nezarobljeni otroci postanejo, ako jim učitelj gerde nespodobne imena daje; ako jih v pričo drugih ljudi sramoti, jih brez potrebe drugim toži, kako so malopridni in poredni; ako jih za malovredne reči oostro kaznuje in jim lepega pogleda ne dá; 5. nevbogljivosti, če jim ukaže, pa jih pusti, akoravno ne storijo, kar jim je rekel; če jim kazni zažuga, pa jih potem ne kaznuje; 6. prevzetnosti; prevzetni postanejo, ako jim pokaže, da so bogateji in ime-

nitšeji kakor sosedovi, in druge za berače in capine ima; ako jih prehvali in pred drugimi povikšuje; 7. opravljlivosti; opravljati se privadijo otroci, ako jih izprašuje, kaj so domá govorili, delali, jedli ali pili, brez vse potrebe; če jih za ogleduhe postavi, potem jim vse verjame, kar mu povedo, in se ne prepriča. Več jih jezik pogubi, kakor meč pomori; 8. samoglavnosti; samoglavni otroci postanejo, ako jim učitelj preveliko zapoveduje, pa jim svojo voljo pustí, ali ga vbogajo, ali ne, če otroka v pričo drugih v sram pripravi in enega zagovarja, drugega graja; 9. zanikernosti; zanikerni postanejo, ako nobenega veselja z njimi nima, in če jim nikoli ne pokaže prijaznega obraza in ljubezni do njih; in če pustí, da otroci umazani in nerazčesani v šolo hodijo; 10. vertoglavnosti, ako jim več naloži, ko morejo dopolniti; ako jim drugo ukaže poprej, ko prvo storijo; če jih premalo v strahu ima, kaznuje tako slabo, da ne občutijo, če jim vedno žuga, pa ne dopolni, da se mu lahko smeja.

M. Kalan.

Koristne stvari.

Nekaj o godbi.

Prelepo in naj čistejše veselje napravlja človeku godba. Ona sladko budi in ziblje dušna čutila in večkrat tudi tolaži hude strasti, meči sercé in bláži vsega človeka. Ko poslušamo prijetne glase, nam je nekako milo-čudno pri sercu, in prav primerno je, da tudi preišljujemo, kako se to godí.

Da glasi doné na naša ušesa, stori zrak, ki se različno premika in trese, ter različno budi sluhove čutnice. Ko se dotaknemo napete strune, se hitro stresse, ker je raztegljiva, tako tudi stresne druge strune, ako so ktere pri njej. Dotaknjena struna pa stresne tudi zrak in nekoliko tudi druge reči, ki so ji blizo. Tudi vsaki drugi glas kolikor toliko zdrami bližnje strune, da se oglasé. Od tod pride, da strune na goslih, citrah ali na klavirju zapojó, če kdo močno zavpije, zapoje, ali če zabučé orgle. Od kod pa pride, da je ta glas visok, uni pa nizek? Edini vzrok temu je hitrost, ktera stresa zračne dele. Reč, ki zračne dele hitro stresne, dá visoki glas od sebe; nasproti pa pravimo, da ima bolj nizki glas taka reč, ktera zračne dele počasi stresne. Zakaj pa nekteri glasovi tako lepo in pri-